ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II Warszawa, dnia 12 października 1938 r. Nr 51

T R E Ś Ć:

167.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 sierpnia 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o nadaniu orzeczeniu Komisji Rozjemczej z dnia 17 maja 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miasta Łodzi i okolicy.

(Dz. U. R. P. z dnia 15 września 1938 r. Nr 69, poz. 506).

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze miasta Łodzi, gmin graniczących bezpośrednio z m. Łodzią oraz miast: Rudy Pabianickiej, Zgierza i Aleksandrowa z dnia 17 maja 1938 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 14 czerwca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 34, poz. 90), nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miasta Łodzi, gmin graniczących bezpośrednio z m. Łodzią oraz miast: Rudy Pabianickiej, Zgierza i Aleksandrowa.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

168.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 9 października 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 1 kwietnia 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw i zakładów elektrotechnicznych na obszarze województwa poznańskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Poznaniu w dniu 1 kwietnia 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw i zakładów elektrotechnicznych na obszarze województwa poznańskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 26 sierpnia 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 45, poz. 152).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

169.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 3 października 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich wytwórni wód gazowych i octu na obszarze miasta Łodzi układowi zbiorowemu pracy z dnia 30 czerwca 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza że Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Spożywczego „Praca Polska", Oddział w Łodzi, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich wytwórni wód gazowych i octu na obszarze miasta Łodzi układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Łodzi w dniu 30 czerwca 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez Stowarzyszenie Zawodowe Właścicieli Zakładów Wód Gazowych w Łodzi, Fabrykę napoi bezalkoholowych Leona W. Juraszka w Łodzi, Fabrykę napoi gazowych, lemoniady i octu Bertolda Fice w Łodzi oraz Wytwórnię napoi z kwasem mlekowym „Chabeso" w Łodzi,

b) po stronie pracowniczej przez Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Spożywczego „Praca Polska", Oddział w Łodzi.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy III Okręgu (Łódź, ul. Zawadzka Nr 1) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 3.X. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

W dniu 30 czerwca 1938 r. pomiędzy:

Stowarzyszeniem Zawodowym Właścicieli Zakładów Wód Gazowych z siedzibą w Łodzi przy ul. Kilińskiego 97, reprezentowanym przez p. Zeliga Gomolińskiego, Fabryką napoi bezalkoholowych Leona W. Juraszka w Łodzi przy ul. Nawrot 88, reprezentowaną przez p. Leona Wilhelma Juraszka, Fabryką napoi gazowych, lemoniady i octu Bertolda Fice w Łodzi przy ul. Napiórkowskiego 77, reprezentowaną przez p. Bertolda Fice oraz Wytwórnię napoi z kwasem mlekowym „Chabeso" w Łodzi przy ul. Przejazd 91, reprezentowaną przez p. Jana Bilińskiego — z jednej strony

a Związkiem Zawodowym Pracowników Przemysłu Spożywczego „Praca Polska", Oddział w Łodzi przy ul. Bandurskiego 9/11, reprezentowanym przez p. Leona Bednarczyka — z drugiej strony

został zawarty przy udziale Inspektora Pracy 13 Obwodu Tadeusza Skusiewicza układ zbiorowy pracy normujący warunki pracy i płacy robotników, zatrudnionych w wytwórniach wód gazowych i octu na obszarze miasta Łodzi, treści następującej:

§ 1.

Pracodawcy zobowiązują się nie zmuszać robotników rozwożących towar do pracy w niedziele i święta. W przypadku zatrudnienia w niedziele i święta, co jest dopuszczalne tylko w okresie od 1 kwietnia do 30 września, robotnik rozwożący towar po przepracowanej niedzieli będzie miał w zamian wolny dzień w tygodniu. Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych w niedziele i święta będzie wyższe o 50% od normalnej płacy. Szoferzy nie są obowiązani pomagać przy naładunku i rozładunku towaru.

§ 2.

W wigilię Bożego Narodzenie i Wielką Sobotę wszyscy robotnicy pracować będą do godziny 12-ej w południe z prawem poboru płacy za cały dzień.

§ 3.

Przy pracy z przerwą na posiłek przerwa wynosić będzie jedną godzinę.

§ 4.

Urlopy robotnicze będą udzielane zgodnie z obowiązującymi ustawami.

§ 5.

Przy wyjazdach poza granice miasta otrzymują woźnice-pomocnicy, woźnice-luźniacy i szoferzy za wyjazdy do 30 km 1 zł, ponad 30 km — zł 1,50.

§ 6.

Upominanie się o płacę, wyrównanie stawek, urlop i inne świadczenia, należne pracownikowi od pracodawcy, nie może być powodem zwolnienia z pracy.

§ 7.

Pracodawcy uznają delegatów (mężów zaufania), wybranych spośród pracowników zakładu, członków związków zawodowych. Nazwiska delegatów z poszczególnych działów i datę wyborów poda do wiadomości Dyrekcji Zarząd Związku.

Delegaci (mężowie zaufania) mają prawo wnosić w drodze służbowej prośby, zażalenia, postulaty i wszelkiego rodzaju interwencje w imieniu poszczególnych robotników i ogółu danego działu do kierowników poszczególnych działów. O ile kierownicy interwencję zlekceważą lub załatwienie sprawy będą odwlekać, delegaci zwrócą się do Zarządu Oddziału Związku, który interweniować będzie w Dyrekcji.

W razie nieosiągnięcia na tej drodze porozumienia, sprawy będą przekazywane Inspekcji Pracy.

§ 8.

Wybrani delegaci (mężowie zaufania) nie mogą być wydaleni z pracy, ani prześladowani za spełnianie swych obowiązków, wypływających z ich stanowiska.

Przy redukcjach, wynikających z ograniczenia produkcji w zakładzie pracy, delegaci będą redukowani tylko w razie ko-

nieczności. W przypadku całkowitego unieruchomienia zakładu pracy lub oddziału, redukcja może być przeprowadzona bez ograniczeń.

W razie ponownego uruchomienia zakładu pracy lub oddziału, delegat zostanie przyjęty na równi z innymi robotnikami.

§ 9.

Przed rozpoczęciem akcji strajkowej obie strony zobowiązują się do wyczerpania wszelkich środków, zmierzających do polubownego załatwienia zatargu.

§ 10.

Ustala się następujące płace:

Robotnica	gr 43 za godzinę
Robotnik II kat.	„ 51 „ „
Robotnik I kat.	„ 63 „ „
Woźnice wozu jednokonnego	— 23,00 zł tygodniowo
Woźnice wozu dwukonnego	— 26,50 zł tygodniowo.

§ 11.

Układ niniejszy obowiązuje obie strony od dnia 1 lipca 1938 r. do dnia 1 października 1939 r. W razie niezapowiedzenia wygaśnięcia układu na miesiąc przed upływem jego terminu przez jedną ze stron na piśmie, następuje automatyczne przedłużenie ważności tegoż na dalsze 6 miesięcy i tak dalej.

Stowarzyszenie Zawodowe Właścicieli Zakładów Wód Gazowych w Łodzi, ul. Kilińskiego 97:

(—) *Z. Gomoliński*

Fabryka napoi bezalkoholowych Leon W. Juraszek w Łodzi, ul. Nawrot 88:

(—) *L. W. Juraszek*

Fabryka napoi gazowych, lemoniady i octu, Bertold Fice w Łodzi, ul. Napiórkowskiego 77:

(—) *B. Fice*

Wytwórnia napoi z kwasem mlekowym „Chabeso" w Łodzi, ul. Przejazd 91:

(—) *Jan Biliński*

Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Spożywczego „Praca Polska", Oddział w Łodzi, ul. Bandurskiego 9/11:

(—) *L. Bednarczyk*

układ zawarto w obecności:

(—) *T. Skusiewicz*
inspektor pracy 13 obwodu

Rejestruję.

Łódź, dnia 9 lipca 1938 r.
Nr rej. 14/59-8.

Inspektor Pracy III Okręgu:

(—) *inż. W. Wyrzykowski*

Do niniejszego układu przystępuję:

(—) *Stefan Groszkowski*

Dnia 18 lipca 1938 r.

Do niniejszego układu przystępujemy:

(—) *B. Miotełka* (—) *Bernhaim* (—) *M. Chorończyk*

Dnia 21 lipca 1938 r.

170.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 29 września 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw komunikacji autobusowej na obszarze województwa poznańskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 12 września 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Pracowników Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Okrąg w Poznaniu, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw komunikacji autobusowej na obszarze województwa poznańskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Poznaniu w dniu 12 września 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez Wielkopolski Związek Przedsiębiorstw Autobusowych T. z. w Poznaniu oraz Wielkopolską Spółkę Komunikacyjną, Sp. z o. o. w Poznaniu,

b) po stronie pracowniczej przez Związek Pracowników Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Okrąg w Poznaniu.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy X Okręgu (Poznań, ul. Dąbrowskiego Nr 35/37) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 29.IX. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

W dniu 12 września 1938 r. pomiędzy:

1) Wielkopolskim Związkiem Przedsiębiorstw Autobusowych T. z. w Poznaniu oraz

2) Wielkopolską Spółką Komunikacyjną Sp. z o. o. w Poznaniu — z jednej strony, a

Związkiem Pracowników Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Okrąg Poznań — z drugiej strony

w lokalu Inspekcji Pracy X Okręgu w Poznaniu pod przewodnictwem podinspektora pracy mgra Z. Szykulskiego zawarto układ zbiorowy pracy następującej treści:

§ 1.

Układ niniejszy wiąże na obszarze województwa poznańskiego przedsiębiorstwa komunikacji autobusowej, mające swą siedzibę na obszarze województwa poznańskiego, i dotyczy pracowników zatrudnionych w wymienionych przedsiębiorstwach.

§ 2.

Dla niżej wyszczególnionych pracowników ustala się następujące minimalne stawki płac:

A. Służba ruchu:

1) kierowca	I kategorii	. . . . .	53.00 zł	tygodniowo
2) „	II „	. . . . .	46.00 „	„
3) „	III „	. . . . .	38.00 „	„
4) konduktor	I „	. . . . .	37.00 „	„
5) „	II „	. . . . .	32.00 „	„

Za kierowcę I kategorii uważa się kierowcę z prawem jazdy na samochodach oddanych do użytku publicznego, mającego co najmniej 4 letnią praktykę w warsztatach samochodowych oraz 2-letnią praktykę w jeździe na autobusach.

Za kierowcę II kategorii uważa się kierowcę z prawem jazdy na samochodach oddanych do użytku publicznego, mającego 3-letnią praktykę zawodową i co najmniej 2-letnią praktykę w jeździe na autobusach.

Za kierowcę III kategorii uważa się kierowcę z prawem jazdy na samochodach oddanych do użytku publicznego z praktyką w jeździe na autobusach poniżej 2 lat.

Za konduktora I kategorii uważa się konduktora, mającego co najmniej 3-letnią praktykę.

Za konduktora II kategorii uważa się konduktora z praktyką poniżej 3 lat.

B. Służba warsztatowa:

1) Monter - mechanik ponad 4 lata po wyuczeniu — 1 zł za godzinę pracy.
2) Monter-mechanik od 2 — 4 lat po wyuczeniu — 0.80 zł za godzinę pracy.
3) Pomocnicy warsztatowi do 2 lat po wyuczeniu — 0.65 zł za godzinę pracy.

Za montera - mechanika uważa się ślusarza - mechanika, mającego list czeladniczy jako ślusarz samochodowy i praktykę w warsztatach samochodowych.

Płace innych rzemieślników, zatrudnionych w warsztatach (np. kowali, blacharzy, stolarzy, tapicerów itp.) winny wynosić:

1) ponad 4 lata po wyuczeniu . .	89 gr za godz. pracy
2) od 2 — 4 lat po wyuczeniu . . .	79 ,, ,, ,, ,,
3) do 2 lat po wyuczeniu	66 ,, ,, ,, ,,

§ 3.

Płace wyszczególnione w § 2 obowiązują przedsiębiorstwa, mające swą siedzibę w Poznaniu.

Przedsiębiorstwa, mające swą siedzibę w Kaliszu, obowiązują płace o 5% niższe, a przedsiębiorstwa, mające swą siedzibę w pozostałych miejscowościach województwa poznańskiego,

obowiązują płace o 10% niższe od stawek płac ustalonych w § 2 niniejszego układu.

§ 4.

Diety za wyjazdy na wycieczki poza normalnymi rozkładami jazdy przy pobycie personelu autobusowego powyżej 10 godzin wynoszą 5.00 zł, a przy pobycie powyżej 8 godzin 3.00 zł.

§ 5.

O ile pracownik jest zmuszony na skutek wyjazdu służbowego nocować poza miejscm swego stałego przydziału, pracodawca winien dostarczyć mu wolne mieszkanie lub opłacić rzeczywiste koszty noclegu.

§ 6.

Kierowcy i konduktorzy otrzymują od pracodawcy co rok ryczałt na ubranie służbowe w kwocie 40.00 zł. Przy rozwiązaniu umowy o pracę powyższą kwotę 40.00 zł rozlicza się proporcjonalnie do przepracowanych miesięcy w ostatnim roku pracy. Rozpoczęty miesiąc pracy liczy się jako cały.

§ 7.

Narzędzia do pracy dostarcza pracodawca i za normalne ich zużycie nie ma prawa dokonywać potrąceń.

§ 8.

Za uszkodzenia, które powstały nie z winy pracownika, pracodawca nie ma prawa dokonywać żadnych potrąceń jako odszkodowania.

§ 9.

Pracownikowi nie wolno w czasie służby pełnić żadnych czynności lub usług, nie mających związku z jego obowiązkami służbowymi.

§ 10.

Pracodawcy zobowiązują się wypłacić w razie śmierci pracownika żonie, dzieciom lub rodzicom zmarłego odprawę pośmiertną:

a) po 5 latach pracy . . . 100.00 zł odprawy

b) po 10 latach pracy . . . 150.00 zł odprawy

Odprawę wypłaca się rodzinie pracownika, który w danym przedsiębiorstwie, choć by z przerwami, powyższą ilość lat przepracował.

§ 11.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla pracowników, niż przewiduje niniejszy układ, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odnośne postanowienia niniejszego układu.

Dotychczasowe warunki umów indywidualnych korzystniejsze, niż warunki niniejszego układu, pozostają w mocy.

§ 12.

Pracownicy zobowiązują się wykonywać pracę sumiennie i gorliwie, oddając się pracy z całym poświęceniem i uważając przedsiębiorstwo jako wspólne dobro, które daje możność egzystencji.

§ 13.

Pracodawcy zobowiązują się bezwzględnie przestrzegać i honorować warunki i postanowienia zawarte w niniejszym układzie.

§ 14.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 11 września 1938 r. do dnia 31 marca 1940 r.

O ile na trzy miesiące przed upływem terminu obowiązywania układu, tj. najpóźniej do dnia 31 grudnia 1939 r. nie nastąpi pisemne zapowiedzenie jego wygaśnięcia, obowiązywać on

będzie na następne lata z prawem trzechmiesięcznego zapowiedzenia wygaśnięcia, które winno być dokonane przy końcu roku kalendarzowego.

Poznań, dnia 12 września 1938 r.

Pracodawcy:

Wielkopolski Związek Przedsiębiorstw Autobusowych T. z. Poznań:

(—) *Franciszek Bednorz*

(—) *Józef Szczepański*

Wielkopolska Spółka Komunikacyjna Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań, ul. Młyńska 9:

(—) *Marian Tomaszewski*

Pracownicy:

Związek Pracowników Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Okrąg Poznań, ul. Półwiejska 20:

(—) *Tomasz Antoszczak*

(—) *mgr Józef Krzyżaniak*

(—) *Stanisław Szał*

(—) *Bolesław Biskup*

(—) *Marcin Kramer*

(—) *Józef Wosiński*

układ zawarto w obecności:

(—) *mgr Z. Szykulski*

podinspektor pracy

Rejestruję.

Nr rej. 75.

Poznań, dnia 17 września 1938 r.

Inspektor Pracy X Okręgu:

(—) *dr Mroczkowski*

171.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 3 października 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miast: Bielska i Białej oraz powiatów: bielskiego i bialskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 17 sierpnia 1937 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okrąg w Bielsku, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miast: Bielska i Białej oraz powiatów: bielskiego i bialskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Bielsku w dniu 17 sierpnia 1937 r.:

a) po stronie pracodawców przez Stowarzyszenie Przemysłu Budowlanego w Bielsku,
b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce — Okrąg w Bielsku, Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego R. P. — Zarząd Okręgowy w Białej i Zjednoczenie Zawodowe „Praca Polska" R. P. — Zarząd Okręgowy w Bielsku.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy 58 Obwodu (Bielsko, ul. Piłsudskiego Nr 5) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*
Główny Inspektor Pracy
Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 3.X. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Pomiędzy Stowarzyszeniem Przemysłu Budowlanego w Bielsku — z jednej strony, a

1. Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okrąg w Bielsku,
2. Związkiem Zawodowym Robotników Przemysłu Budowlanego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego R. P. Zarząd Okręgowy w Białej i
3. Zjednoczeniem Zawodowym „Praca Polska" R. P. Zarząd Okręgowy w Bielsku — z drugiej strony

zawarto następujący układ zbiorowy pracy:

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje w przemyśle budowlanym na obszarze miast: Bielska i Białej oraz powiatów: bielskiego i bialskiego.

§ 2.

Ustala się płace minimalne za przepracowane godziny robocze:

1) murarz i cieśla I kategorii	1.08 zł
2) murarz i cieśla II kategorii	1.03 „
3) uczniowie w 1 roku terminowania	0.59 „
4) uczniowie w 2 roku terminowania	0.70 „
5) uczniowie w 3 roku terminowania	0.81 „
6) gracarze	0.68 „
7) pomocnicy	0.63 „

§ 3.

Od 1 stycznia 1938 r. otrzymują:

1) murarze i cieśle II kategorii	1.04 zł
2) pomocnicy	0.64 „

§ 4.

Fachowi żelbetoniarze układający żelazo według planu winni być zaszeregowani do kategorii murarzy.

§ 5.

Do I kategorii zalicza się murarzy i cieśli — czeladników lub przez kilkuletnią pracę kwalifikowanych murarzy i cieśli, do II kategorii pozostałych murarzy i cieśli.

§ 6.

Dotychczasowe płace wyższe będą podwyższone o ten sam procent, co w tabeli płac, tj. 8%. Przy budowach dwupiętrowych i wyżej robotnicy otrzymują dodatek drabinowy od całej fasady w wysokości 10%. Ten sam dodatek otrzymują robotnicy przy wykonaniu prac w starych dołach kloacznych, kanałach itp.

§ 7.

W razie jeżeli budowniczy prowadzi nadzór nad budową i zarobki wypłaca sam właściciel budowy, za płace według taryfy i inne warunki umowy oraz uprawnienia robotników, wynikające ze stosunku pracy, odpowiada budowniczy bez wyjątku czy to w obrębie miasta lub na prowincji.

§ 8.

Akordy mogą być stosowane tylko za zgodą delegacji robotniczej przy uzgodnieniu cen. Płace akordowe winny być tak ustalone, aby robotnik przy normalnej zdolności i przeciętnej wydajności zarobił o 20% więcej, aniżeli przy pracy na godzinę. Przy pracach akordowych otrzymują robotnicy zaliczki w wysokości płacy za przepracowane godziny według taryfy.

§ 9.

Wypłaty zarobków będą uskuteczniane w kopertach, na których winny być uskutecznione przepisowe rubryki co do daty, ilości godzin roboczych, zarobku i potrąceń oddzielnie.

§ 10.

Wypłaty zarobków będą dokonywane zaraz po ukończeniu pracy w dniu wypłaty albo co tydzień, albo co 14 dni, lecz w tym przypadku w pierwszym tygodniu robotnicy otrzymują zaliczkę w wysokości przeciętnego zarobku.

§ 11.

Przy większych budowach winny być urządzone schrony (baraki) dla robotników, wyposażone w piec kuchenny. Przy zastosowaniu 2 zmian winny być urządzone przedziały w tych schronach dla pierwszej i drugiej zmiany.

§ 12.

Budowniczowie będą zatrudniali najwyżej jednego ucznia na 10 murarzy i cieśli oraz dwóch uczniów na 15-tu murarzy i cieśli.

§ 13.

Budowniczowie uznają delegatów robotniczych. O wyborze delegatów na budowie powiadamia zespół robotników budowniczego. Delegaci mogą się porozumiewać z ogółem robotników tylko poza godzinami pracy.

Delegaci nie mogą być wydaleni ani prześladowani za spełnienie ich obowiązków, wynikających z ich mandatów.

§ 14.

Umowa o pracę będzie zawierana z robotnikami:

a) na czas określony,

b) albo do wykonania pewnej określonej roboty,

c) albo na czas nieokreślony za obopólnym 6-cio dniowym wypowiedzeniem na terenie bielskim i 14-to dniowym na terenie bialskim.

§ 15.

Budowniczowie nie będą używali do robót murarskich i ciesielskich robotników niekwalifikowanych w tych zawodach oraz robotników kwalifikowanych do robót pomocniczych.

§ 16.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 sierpnia 1937 r. do dnia 30 czerwca 1938 r. z półrocznym zapowiedzeniem wygaśnięcia z tym, że o ile nie zostanie zapowiedziane wygaśnięcie pisemnie najpóźniej do 31 grudnia 1937 r., układ przedłuża się automatycznie o dalszy rok z zachowaniem powyższego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

Bielsko, dnia 17 sierpnia 1937 r.

Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Bielsku:

(—) *Karol Rosner* (—) *Rudolf Żertka*

Zjednoczenie Zawodowe „Praca Polska" Rzeczypospoliej Polskiej, Zarząd Okręgowy Bielsko:

(—) *Józef Pietrzyk*

Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe, Zarząd Okręgowy Biała:

(—) *Andrzej Pysz*

Stowarzyszenie Przemysłu Budowlanego, Bielsko:

(—) *Emanuel Rost* (—) *Zahradnik* (—) *inż. B. Klusak*

870

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 101713. 3.X.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 40 gr.**